

ALBINA

REVISTA SĂPTĂMINALĂ A AȘEZĂMINTELOR CULTURALE

NUMĂRUL 50 (1146) ◆ ANUL 73 ◆ SERIA II ◆ JOI 11 XII 1969 ◆ 8 pag. 25 bani

Pași spre infinit

Arînd

„Oprește-te — zise — și ia cu aminte
să nu treci cu plugul cruciș, pe morminte.
Și uită-te bine pe unde ara-vei
cumva să nu-ntuneci comorile slovei!

Nu vezi? Ai orbit peste noapte, pe semne.
Sicrie sînt bielele lesturi de lemne!
Nu vezi? Te-ai lăcut cu priviri neguroase!
Acele mormane de calcu sînt oase.”

Ascult și-ocolesc și ar numai pe-alături —
Pămîntul e însă osos, să-l i-lături!
E scindură udă, e țigve, temure —
pămîntul, arindu-l, a prins să murmure.

— Ehe! Incotro? Tu, plugarule liric?
— Mă duc unde brazda mă duce, iliric,
Și tractic, romanic și cum se mai poate.
— Ehe! Incotro?

— Ia, mă duc în spre toate!

Eu ar. Ce greșală e-n fapt de-a ara?
Și-am dat, în argilă, de-o urmă de stea.

de AL. ANDRIȚOIU

BUNĂ ZIUA, TOVARĂȘE PRIMAR

de ION BĂNUȚA

*Cîntă puil cucului
pe coarnele plugului
și mierla de pe teleagă
tot strigă la boi să meargă...*

Azi, e soare. Ar putea să fie luna mai! Ce repede trece timpul, tovarășe primar! Parcă ieri ne-am spus — Bună dimineața! Noi doi am vorbit neîndestul despre cîmp, despre deal, despre munte, despre cer... Am invocat trecutul, prezentul, viitorul... Dar, mai ales viitorul... Despre el se cade, se cere să vorbim mult, foarte mult, și bineînțeles să înfăptuim și mai mult. Prietene primare, iarăși mă răsfring în mine, precum o frunză de plop clătinătoare foarte. Ce repede trece timpul!... Și dacă timpul trece și nu este încopciat în, să zicem, activitatea d-voastră de zi cu zi și clipă de clipă, în semănături, în construcții, în cultură, în tot ce vremea aceasta clocotitoare ne aruncă în față, atunci vrei, nu vrei, dai sau dăm chix, și chixul nu-i pe placul nimă-nui.

Tovarășe primar, pare-se că noi amîndoi am putea să avem și trebuie să avem imaginație... Să trecem cu gîndul peste deal, peste vale, peste zile, peste luni... peste ani poate... Ultima noastră frîntură de vorbă a fost în 4 decembrie 1969. Pămîntul era aproape gol, știți dvs. de ce zic aproape gol, fiindcă, să vorbim pe șoptite, mai păstra pe sub văzduh niște coceni, și pe alocuri chiar porumb necules, iar

Cronica unui greier

în pîntec și sfecă care începea să sufere, simțind cum se apropie zăpada, dacă nu chiar s-o sfeclească. Deci, potrivit codului aproape cifrat pe care ni l-am impus, zăpada s-a topit demult, cerul a devenit din nou albastru, mai albastru decît rochia cea mai sublimă a Mediteranei, și pe aici pe la noi, în comuna dvs., de pildă, porumbul de care s-ar minuna însuși Ștefan cel Mare, El neștiind de existența acestuia în nici un fel, porumb care are tendința de mai-mai să străpungă cerul, să îngreuneze foarte pămîntul dintr-o ambiție pe care, să zicem, i-a inoculat-o din știința lui vestitul inginer agronom Z. fir Porumbescu din comuna „Cîmpul pîinii”, de către Orăștie, ori altul din Bărăgan, sau din altă parte.

O! Primare scump, inginerul acela agronom, faur al porumbului din „Cîmpia pîinii” este poate numai o metaforă, o plămuire a noastră, dar în fond totul poate și mai ales trebuie să fie adevărat. În acele „Munci și zile” acel părinte al gîndului frumos întru agricultură, Hesiod a zăbovit o viață cu tot sufletul și talentul lui asupra elanurilor ce se revarsă în cîmpie

Dacă d-voastră, tovarășe primar, braț la braț cu președintele cooperativei agricole, da, iată un personaj de temelie în cheia succeselor, cu inginerii, mecanicii, tractoriștii, brigadierii, cooperatorii, învățătorii, cu toți oamenii de bine din comună, Feți frumoși ai timpului nostru de glorie cu paloșul neîndurării veți tăia lenevia, indolența, nepriceperea, necinstea, aruncînd în cele patru zări de țară rodul sfînt al pămîntului nostru întru belșug și întru moartea acelor cozi infernale care se mai arată lungi, ori scurte și din pricina d-voastră. Inchipuie-ți, măi, primare, frățioare, ce aspect penibil, ce urîtă poate fi o coadă din acelea care mai apare încă în București, în capitala scumpei noastre patrii. O coadă, dacă nu este de cal, ori de păun, ori de fată, nu este deloc interesantă, este o escrescență, o... ducă-se pe pustii, și zău, treaba asta n-are nici un chichirez. Atunci, hai, să nu cîntăm noi și să strigăm precum cucul și mierla la plug, după cum glăsuiește versul popular, ci să cîntăm și să strigăm în noi, în sinea noastră, întru moartea buruienilor de toate felurile, pentru slava griului, a porumbului, a florii-soarelui, a merelor, a percelor, a strugurilor s.a.m.d. Să-i dăm cîmpului pacea și cîntecul recoltelor de aur. Pe curînd.

UN SFERT DE ORĂ

CU RADU CALCAN, PREȘEDINTELE COMITETULUI DE CULTURĂ ȘI ARTĂ DIN JUDEȚUL BUZĂU

Tov. Radu Calcan, președintele Comitetului de cultură și artă din județul Buzău, a binevoit să ne acorde următorul interviu:

— În anul acesta a avut loc, la Buzău, un festival de muzică ușoară și populară. Vă rugăm să ne spuneți cum s-au răsfrânt rezultatele acestui festival în munca dumneavoastră.

— Acest concurs, la care au participat artiști amatori din zece județe, a influențat favorabil activitatea artistică, făcând să crească nivelul spectacolelor de muzică ușoară și de muzică populară din județul Buzău. De asemenea, în urma concursului au apărut mai multe inițiative de a se organiza asemenea spectacole, cu caracter local. Printre ele putem cita și un concurs care a avut loc la Rîmnicu-Sărat, intitulat „Toamnă românească”. Spectacolul, stîrnit de festivalul din Buzău, s-a bucurat de un frumos succes.

— Ce acțiuni mai importante veți organiza în perioada de iarnă în satele din județul dumneavoastră?

— Avem în vedere organizarea unor însemnate manifestări în diferite părți ale județului. Astfel, la 23 noiembrie a avut loc în comuna Lopătari — centrul unei bogate zone folclorice — festivalul: „Cîntecul și jocul pe valea Slănicului”. Au participat aici aproape toate satele de pe marginea acestui riu, sate care au aceleași tradiții folclorice. La 14 decembrie, se va desfășura la Buzău Festivalul formațiilor și grupurilor vocale, a orchestrelor și soliștilor de muzică ușoară și populară, cînd vor concura cele mai bune formații și cei mai buni artiști populari din județ. Vom prezenta cea de a doua ediție a festivalului județean „Cu cîntecul și jocul pe plaiurile buzoiene”. Tot în perioada de iarnă, va avea loc un dialog, pe aceeași scenă, între casele de cultură Buzău și Rîmnicu-Sărat.

În trimestrul I al anului 1970, se va ține un concurs între municipiile: Brăila, Buzău și Focșani, care va constitui o importantă manifestare artistică.

— În domeniul muzeistic?

— În scopul păstrării și dezvoltării tezaurului de artă populară, care în județul nostru este foarte bogat și foarte interesant, vom deschide expoziții de artă populară în mai multe comune, printre care Buda, Lopătari și altele. Vor fi expuse obiecte de ceramică, țesături și cusături naționale, sculpturi în lemn, împletituri de nuiele, papură, paie, foi de porumb și altele care se află în variații destul de multe pe teritoriul județului nostru.

Avem în vedere și deschiderea unei expoziții de artă plastică contemporană, la care va participa pictorul Aurel Cojan din București, precum și un număr de pictori buzoieni, membri ai cînaclului de artiști plastici din județ. Vom mai deschide și alte expoziții de pictură în comune mai mari ca: Beceni, Smeeni, Poșta Cîlnăului, Pătirlagele, Pogoanele.

— Am constatat că în alte județe s-au desfășurat și se vor desfășura unele anchete social-culturale. Dumneavoastră ce-ați plănuțit?

— Vom întreprinde și noi o anchetă (chestionarele sînt pe traseu) în legătură cu mutațiile survenite într-un număr însemnat de sate. E vorba de unele comune cu tendințe de urbanizare precum și de altele mai izolate, în care s-au petrecut, totuși, însemnate schimbări.

Amănunte despre rezultatele anchetei încă nu vă putem da. Este abia în curs de efectuare.

— Nu ne îndoiim că această anchetă va scoate la iveală aspecte deosebit de interesante.

Ș. N.

CORUL DIN SINTEȘTI

Înființat într-o zonă folclorică deosebit de bogată și de mare diversitate tematică, corul din Sintești s-a dezvoltat pe un sol spiritual de mare altitudine. Dintr-un protocol ce poartă data de 12 noiembrie 1889, reiese că, la început, corul avea în componența sa 29 de țărani, fiind o formație bărbătească. Din textul protocolului se desprind caracterul profund social și militant al activității corului, rolul său în educația etică și estetică a masei țărănești.

Primul dirijor al corului a fost învățătorul Traian Mihailovici, el străduindu-se să-i învețe pe țărani iubitori de cîntare „buchiile musicale”. El a rămas la pupitrul corului pînă la bătrînețe, predînd bagheta în anul 1926, învățătorului Ioan Faur.

Preocuparea pentru alfabetizarea muzicală, ceea ce a influențat în mod direct asupra valorii artistice a interpretării, includerea în repertoriu a celor mai alese lucrări din repertoriul coral românesc, concertele date în

localitate și în împrejurimi i-au adus corului din Sintești un renume.

Avînd în mijlocul său animatori ca Vasile Lăzărescu și Simion Curiaș, corul din Sintești a făcut parte din „Asociația corurilor și fanfarelor române din Banat”, participînd la numeroase „emulări” organizate la Lugoj și Timișoara între anii 1932—1940. Concertele prezentate în fața unor jurii de cea mai înaltă competență, din componența cărora nu au lipsit Tiberiu Brediceanu, Sabin Drăgoi, Filaret Barbu, au atras aprecieri favorabile asupra repertoriului elevat și a finutei interpretative. La 28 iulie 1935, corul din Sintești obține premiul II, categoria primă, la concursul de coruri din județul Severin, iar un an mai tîrziu primește o „Diplomă de onoare” pentru participarea sa la „Serbarea jubiliară a Cîntecului Românesc” ținută la Timișoara.

După 23 August 1944, corul din Sintești înscrie noi pagini în istoria sa vrednică de laudă. La 3

noiembrie 1946, formația corală participă la jubileul corului „Progresul” din Lugoj și obține o „Diplomă comemorativă”, „Mențiunea I” și unicul premiu în bani acordat de juriu.

Confirmarea bogatei sale activități o constituie zecile de concerte date anual pe scena cîminului cultural local sau în satele din jur, participarea la sărbătorirea centenarului corului din Chizătau, repertoriul valoros cit și premiile numeroase obținute la confruntările artistice pe plan republican sau local. Din palmaresul corului din Sintești am amintit doar două rezultate mai concludente: Premiul II la faza regională a celui de-al VIII-lea Concurs artistic pe țară și Premiul II la faza interjudețeană a celui de-al IX-lea Concurs artistic, închinat sărbătoririi a 25 de ani de la eliberarea patriei.

ION CRIȘAN

metodist la Casa creației populare a județului Timiș

Stîlpul măștilor, de Marcel Olinescu

A APĂRUT
CALENDARUL
DE PERETE

Nu uitați
să vă procurați
din timp
tradiționalul
calendar
de perete
„Albina”

TREI SCRISORI ȘI CITEVA SURPRIZE

La Oficiul cinematografic din Bistrița, într-un dosar cu acte și documente, se află trei scrisori, ce au o poveste interesantă. Au fost expediate la intervale exacte, din zece în zece zile, tocmai din comuna Urmeniș, iar autorul lor, ca nu cumva vreuna dintre ele să se rătăcească, le-a trimis destinatarului urgent și recomandat.

Prima scrisoare sesizează pe pagini întregi lipsuri și neglijențe din activitatea cinematografului din localitate. Am citit epistola cu mult interes și mi-am dat pe loc seama că cel ce a așternut rîndurile pe hîrtie cunoaște bine rolul filmului în viața spirituală a satului chiar dacă dă dovadă unei de stîngăci în redactare și exprimare.

A doua scrisoare diferă cu totul. Autorul nu mai revine cu aceleași sesizări. A schimbat și tonul și stilul. Scrisoarea e mult mai hotărîtă și scrisul mult mai tăios, iar rîndurile ei înfățișau lipsurile operatorului cinematografic.

Mărturisesc că am parcurs cu multă atenție cele două scrisori, și pe măsură ce le citeam începuse să mă intereseze tot mai mult autorul, omul care arătase atîta dragoste, atîta zel pentru buna funcționare a cinematografului. Figura lui mi se contura tot mai clar. Îl înzestrasem cu cele mai frumoase calități, cînd, deodată, vai, o surpriză! O surpriză provocată de a treia și ultima scrisoare din această corespondență.

A treia scrisoare nu mai aducea date noi, sesizări inedite, nu mai amintea în nici un fel de vreun vinovat. De fapt nici nu era propriu-zis o scrisoare. Era o simplă cerere. Într-un stil oficial, așa

cum se obișnuiește în asemenea cazuri, el cerea să fie numit operator la cinematograful din comună. Nimic mai mult.

Dezamăgit de acest neașteptat final l-am întrebat pe inspectorul Mihai Mureșan, care-mi pusese la dispoziție dosarul, dacă știe ceva despre autorul scrisorilor.

Răspunsul a însemnat o nouă surpriză. Expeditorul era însuși bibliotecarul din comună. Aflasem că cinematograful din Urmeniș realizează, ba chiar și depășește planul atît la spectatori cît și la încasări. Văzusem actele, cifrele care confirmau acest lucru.

Despre activitatea bibliotecii nu mi-a dat însă relatări.

La Comitetul județean pentru cultură și artă o altă surpriză. Aflasem aici de la Ernest Bako, inspectorul care se ocupa de problemele bibliotecilor, că biblioteca condusă de Doru Feier, autorul epistolelor, se numără printre bibliotecile slabe, că la Urmeniș indicele de citit este de numai 4,5 față de 7 cit este cifra medie la bibliotecile comunale din județ.

Așternînd pe hîrtie povestea celor trei scrisori m-am gîndit tot timpul la un proverb cunoscut, cu „ochiul, paiul și birna”. Zicala cu pricina, plină de înțelepciune, se află în toate culegerile de proverbe. Poate că o asemenea antologie se găsește și în rafturile bibliotecii din Urmeniș și zău, n-ar strica, dacă ar mai frunzări-o și bibliotecarul.

I. RADU

„IN SPRIJINUL BIBLIOTECILOR”

Recent, la Casa de cultură Herăstrău din București, s-a deschis expoziția „În sprijinul bibliotecilor”. Organizată de Fondul de Stat al Cărții, sub egida Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, expoziția — manifestare inedită — contribuie la sprijinirea bibliotecilor în completarea și organizarea colecțiilor, la deservirea rapidă a cititorilor și la ușurarea muncii bibliotecarilor. În acest scop, sînt expuse materiale pentru informarea bibliotecii asupra producției editoriale curente, asupra lucrărilor publicate în afara editurilor, materiale de informare, popularizare și decorațiuni, modele de utilaje și mobilieri pentru diverse categorii de biblioteci.

„Prelucrarea centralizată a cărților” — una dintre cele mai interesante secțiuni ale expoziției — oferă vizitatorului o imagine a modului cum ar trebui să arate colecțiile în bibliotecile noastre publice: toate cărțile legate și prelucrate special pentru circuitul de lectură.

Legarea și prelucrarea cărții reprezintă un mare avantaj, atît pentru bibliotecari, cît și pentru cititori: se mărește puterea de circulație a cărții și se ușurează munca bibliotecarilor în organizarea fondului bibliotecii și în deservirea rapidă a cititorilor.

Pînă în prezent, au intrat în biblioteci 128 de titluri, dintre cele mai solicitate, legate și prelucrate special pentru circuitul de lectură. Pentru anul 1970 se prevede legarea a încă 1000 de titluri dintre care 300 se vor prelucra special pentru biblioteci.

PRIMĂRII ȘI PRIMARI

La Topoloveni — Argeș, primarul Ion Radu e în audiență. Îi cerem permisiunea să asistăm la dialog. Este vorba de o ceartă între două surori, Costanța Mogoșanu și Elena Tăulea. Și-au aruncat „niște vorbe”, au trecut ca fulgerul peste comisia de împăciuire și-au năvălit la primar. Ascultă răbdător o poveste care nu-i de folos nimănui.

— Avem atâtea probleme serioase și dumneavoastră...

— Care sînt acelea, amintiți-le, tovarășe Radu, să le știe și cei care-și omoară viața în nimicuri.

— Trebuie să facem canalizare. Să aibă tot omul baie, apă curentă. În 1970 sînt prevăzuți 2 kilometri de canal.

— Ce-și doresc în prezent cetățenii dv.?

— Un lăcaș de cultură (cel vechi are 180 de locuri); un dispensar modern. Au aprobat toți bucușorii sumele, termenele, modalitățile de îndeplinire a fiecărui obiectiv.

În agenda primarului se mai află un punct nevrologic: construcția de case noi. „Am dat 15 aprobări dar o fac cu inima strînsă”. Ne cuprind cea mai sinceră mirare. Dar primarul are dreptate. La ridicarea noilor clădiri lipsește cu desăvîrșire sfatul arhitectului. Casele se fac după inspirație de moment, distonind pe obrazul comunei cu legitime pretenții de modernitate.

La Lipănești-Prahova, primarul Gh. Dumitrache n-are zi de audiențe. Dar înăuntru găsim totuși solicitanți. Sînt din cei aduși de nevoi urgente care cer soluționări peste un anumit grafic prestabilit. E un gen de solitudine izvorită din respect. Îl găsim manifest în toate punctele de contact dintre omul de pe stradă și instituția publică. Unul ar fi deservirea comercială. Distribuie judicios după criteriul teritorial funcționează aici un magazin mixt, două magazine alimentare, două bufete, chioșcuri de dulciuri lingă școli. Ca prestări de servicii, cizmărie, brutărie, frizerie... O voce pornită dintre femei a cerut o unitate de cofatură, care s-a și înființat. Și tot o voce feminină reclamă, de astă dată pentru încîntarea spiritului, o modalitate mai atrăgătoare de a le ocupa — lor femeilor — timpul liber. Consiliul căminului cultural — din care face parte și primarul — a găsit acel inventiv „Almanah” al femeii care începe de la arta de a crește copiii și sfîrșește în Cosmos. Invitațiile-program ale unor astfel de reuniuni au copertile desenate de copii.

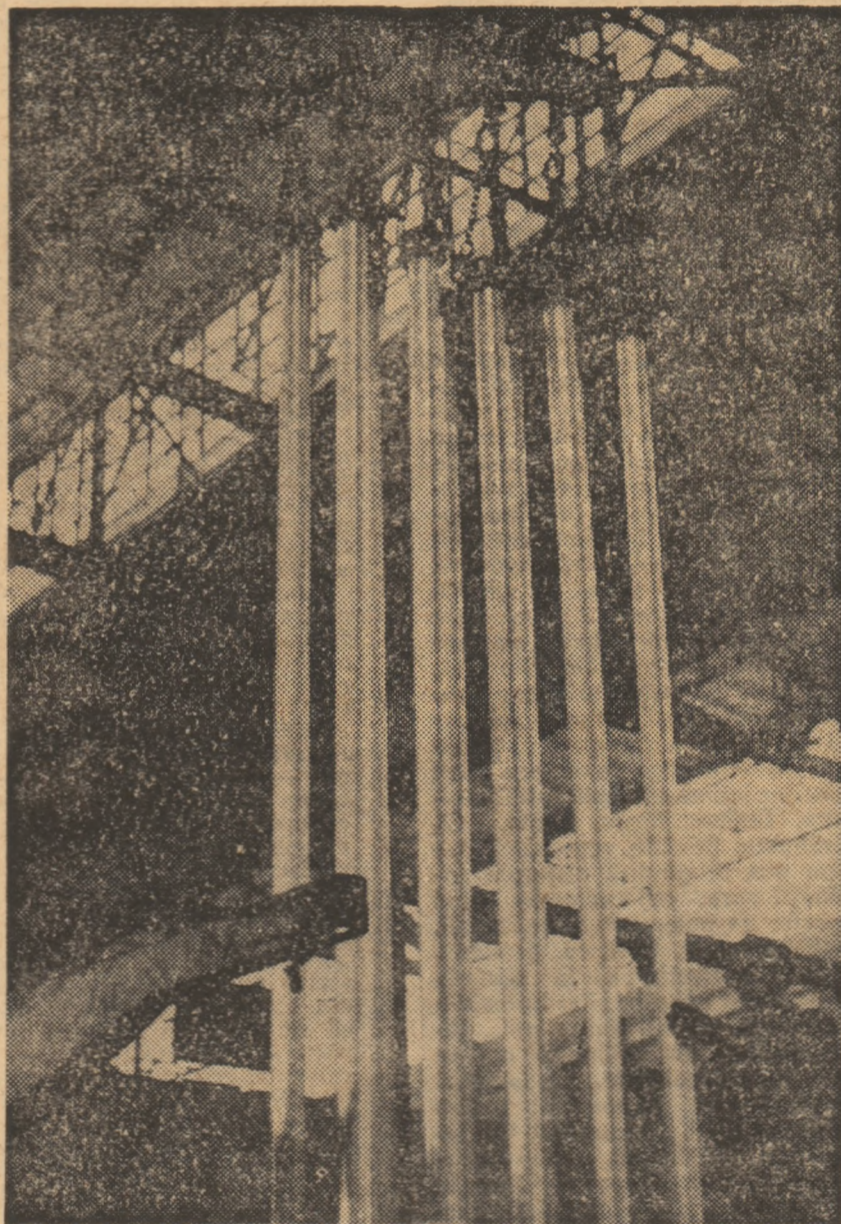
— Cit zel și gingășie au pus ei în treaba asta — spunea primarul.

— Au avut și la cine vedea — i-am răspuns.

Maliucului i-a dat dreptul de a se numi centru de comună o unitate de cercetări a industriei chimice, cu lucrători, mașiniști, tractoriști și multe oameni în halate albe. Colectivitatea umană de aici are o fizionomie distinctă și cerințe omenești specifice. Ea a dorit cinematograful și i s-a dat unul cu toate cele pe lângă el.

adesea de nesuportat, a cerut magazine, o piațetă cu care constructorul a dovedit că-n orice lucru se poate pune fantezie. Nu de multă vreme Maliucul are și primărie și primar în persoana lui C. Drăghici. S-au terminat în Maliuc și satele aparținătoare, Vulturul, Ilgani, Gorgova, problemele gospodărești? E nevoie aici de un stomatolog în lipsa căruia oamenii se descurcă cu metode empirice. Aprovizionarea cu legume lasă de dorit deși satele din jur sînt producătoare de legume și fructe. Salariații stațiunii au cerut înființarea unei cantine pentru care au oferit tot sprijinul material. Ideea a fost înecatată în cel mai cras birocratism. În puține locuri ca-n această comună izolată prin natura așezării, primarul ar fi vrut un mai bun teren de inițiativă personală. Și totuși, desfășurînd toată ziua o agitație sterilă, lamentîndu-se la centrul de județ pentru deziderate personale, a uitat complet că ar trebui să fie un factor generator de soluții, un exemplu de demnitate și modestie, un om care se ocupă întii de cei din jur și apoi de el, așa cum am văzut în sute de cazuri, în satele de pe întinsul patriei.

V. TOSO

La uzina de aluminiu din Slatina

Recreația mare

deri. Două momente importante — o înfringere și o victorie — au marcat evoluția feroviarilor în această toamnă și cred că modul în care au știut să treacă peste ele i-au adus pe platforma cea mai înaltă a clasamentului. Primo: faptul că au reușit să-și strîngă rîndurile după usturătoarea lecție intitulată Vittoria Letubal (adică tocmai ceea ce n-au mai reușit din acea „miercură neagră”, pentru ei numită Legia Varșovia, actualii campioni — arădani). Secundo: victoria clară asupra marilor favoriți ai acestui campionat, și lideri la ora respectivă, — echipa de multe carate a dinamoviștilor bucureșteni, chiar în fieful lor din șoseaua Ștefan

cel Mare. De fapt încă de atunci s-a tranșat problema „campioanei” de toamnă.

Privind clasamentul vom remarca în primul rînd ceea ce sare în ochi: prezența „abia” pe locul doi a celor care păreau să aibă titlul acontat. Vom mai menționa ca o surpriză, plăcută însă, cantonarea acolo sus a piteștenilor. Orice s-ar spune despre controversatul lor antrenor, are puțină stofă de „mag”. După ce i-a scos „din găleată” în ultima clipă în campionatul trecut, acum Teacă asaltează cu trupa sa din Trivale aerul tare al înălțimilor. Și fără ghinionistul ultim minut al ultimului meci... Privind clasamentul cu atenție, mai puțin observăm însă unele lu-

cruri instructive. Pînă la primăvară, prima pe tabelul cu 16 locuri nu va fi echipa cu cele mai multe victorii (Dinamo) ci cea cu cele mai puține înfringeri (Rapid); nu va fi nici echipa cu cele mai multe goluri marcate (Steaua) ci cea cu cele mai puține primite (Rapid). Explicația ar fi poate că în această ecuație fotbalistică Dinamo și Steaua apar cîte odată, în timp ce numele Rapidului de două ori.

Chiar dacă antrenorul Bărbulescu ne asigură că nu și-a planificat pentru acest campionat cucerirea titlului, poate o să-și depășească planul!... Dar campionatul e abia la recreația mare și chiar dacă în Divizia A nu joacă nici Siderurgistul Galați, nici Arieșul Turda, pînă la sfîrșit se mai pot întîmpla multe. Că doar de asta e Rapidul. „Rapidule!”

V. P.

2 x 3 x 0 x 4

Mă aflam la Cecea, la școala de zece ani. Funcționează într-o clădire nouă, bine utilată și bine îngrijită, dovedind că este condusă de un adevărat gospodar. M. Petrescu, profesor de istorie și director al școlii, deschise ușa unei săli de clasă și mă pofti să intru. În sala curată și bine întreținută, așezați în două rînduri de bănci, vreo 30 de băieți și fete. În rîndul dinspre băieții unii mai mici — din clasa a doua — în celălalt alții ceva mai mărișori — dintr-a patra. La catedră, o învățătoare tină și drăguță, cu fața numai zîmbet. Directorul mă invită să iau loc, să asistăm la desfășurarea lecției. Ne așezăm într-o bancă goală, dar numai predă lecția de limba română.

Ascultăm cu luare-aminte. Unii dintre elevi se poticnesc, alții știu bine poezia, dar o spun cîntînd. Cîțiva sînt buni, iar unul pare un mare talent.

M-am întors spre director.

— Putem trece la clasa cealaltă?

— Da.

M-am ridicat și-am întrebat pe cei dintr-a patra:

— Cine poate să scrie la tablă „Duce-te-ai învîrtindu-te ca ciocirlia?”

Elevii sînt vioi. Toți ridică mîinile. O fată trece la tablă și scrie cu o greșeală. (Ducete). O

corectează colega de bancă. Mai punem și alte întrebări. Unii răspund corect, alții cu unele greșeli. În general, răspund bine. Treceam la aritmetică:

— Cit fac 2 x 3 x 0 x 4?

Elevii fremătă. Întrebarea li se pare deosebit de ușoară: de clasa a doua!

— 2 x 3 x 0 x 4 = 4, spune unul.

— 2 x 3 x 0 x 4 = 24, îl corectează altul.

Întrebăm:

— Cine e de acord cu primul răspuns, cine cu al doilea?

Vreo 10 elevi se declară de acord cu cel de-al doilea răspuns. Cîțiva tac. Doi susțin primul răspuns.

— Ia gîndiți-vă bine, îi îndemnăm cu un suris pe buze.

Elevii rămîn la părerea lor. Cu oarecare stăruință, ajungem totuși la răspuns corect. Ne despărțim sfîtuind pe tinăra învățătoare să facă mai des asemenea exerciții de înviorare a minții, ca să-i obișnuiască pe copii a raționa mai bine și mai repede. Fără greșeli!

— De ce sînteți nemulțumit? Elevii sînt foarte buni, spune profesorul de istorie. Aproape toți au dat răspunsuri corecte:

— Care-i răspuns corect?

— 2 x 3 x 0 x 4 = 24.

— Ei, bravo!

ȘEBAN NEDELICU

RĂSPUNSURI LA ÎNTREBĂRILE CITITORILOR

GESTIONAREA BUNURILOR OBȘTEȘTI

Recent, Marea Adunare Națională a adoptat legea privind angajarea gestionarilor, constituirea de garanții și răspunderea în legătură cu gestionarea bunurilor organizațiilor socialiste. Prin această lege s-au luat măsuri noi, mai eficiente asupra organizării gestionării bunurilor proprietate socialistă, angajarea de gestionari calificați, cinstiți și cu simț gospodăresc, precum și întărirea sistemului de răspundere materială și de garanții.

În funcția de gestionar poate fi angajat orice cetățean care a împlinit vîrsta de 21 ani (pentru anumite gestii mai mici se poate angaja și la vîrsta de 18 ani), a absolvit școala generală sau o școală echivalentă și are cunoștințe necesare pentru a îndeplini această funcție. S-a prevăzut că nu pot fi gestionari cei condamnați pentru săvîrșirea unor infracțiuni prevăzute în lege, chiar dacă au fost grațiați.

În legătură cu constituirea garanțiilor, legea stabilește plafonul minim la echivalentul unui salariu lunar, în loc de 500 lei cît a fost în vechea reglementare, iar plafonul maxim la trei salarii în locul plafonului vechi de 2.000 lei.

În anumite cazuri se pot constitui și garanții suplimentare, constînd din bunuri mobile sau imobile și din obligații asumate de terți de a acoperi pagubele ce s-ar cauza de gestionar.

Noua lege introduce, de asemenea, un element nou față de reglementarea anterioară și anume instituirea răspunderii materiale integrale pentru pagubele cauzate de gestionar, în solidar cu acesta, a oricărui salariat care în executarea fără simț de răspundere a atribuțiilor sale de serviciu, a angajat, a menținut sau a promovat în funcția de gestionar persoane care nu îndeplineau condițiile de vîrstă, studii și stagiu sau cu antecedente penale și care au pricinuit din nepricepere sau prin infracțiune pagube în gestiune.

Dispozițiile legale mai prevăd că în situația cînd se creează frauduloase, respectivul gestionar poate fi condamnat la pedeapsă cu închisoare între 6 luni — 3 ani.

VASILE BRĂILOIU
consilier juridic șef

VINTUL ȘI PLOAIA

Trilogia Vintul și ploaia, din ciclul Rădăcinile sint amare, evocă un episod din lupta pentru cucerirea puterii politice de către clasa muncitoare, așa cum s-a desfășurat într-un județ din Moldova de jos. E vorba de bătălia pentru cistigarea alegerilor din 1946, cind forțele progresiste, în frunte cu Partidul Comunist, trebuiau să înfrunte reacțiunea coalizată, destul de puternică încă, și care folosea cu pricepere în lupta electorală mizeria cauzată de război și de seceta cumplită, ignoranța unora, neîncrederea altora, recurgind și la demagogie, și la corupție, și la teroarea cruntă.

Paginile consacrate acestei bătălii istorice, menite să consacre juridic puterea muncitorilor și țăranilor, sint străbătute de un suflu eroic, de epopee. Acest suflu se datorează nu atât și nu în primul rind folosirii elementelor spectaculoase, deși cavalcadele, împușcăturile, urmărirea încordată dețin în romanul lui Stancu un amănunțat spațiu. Atmosfera eroică a acestor pagini ține mai ales de simțămintele trăite de eroul narator, un intelectual aflat la cumpăna vieții, pe care viața l-a scaldat în toate apele ei — reci și calde — și care acum s-a angajat definitiv și cu toate forțele sale în lupta pentru edificarea unei vieți noi. Candidat în alegeri din partea Partidului Comunist Român, el trebuie să-i înfrunte nu numai pe dușmanii care vor să-i răpună viața, ci și pe alții, strecurați în rindurile avangăzii și făcînd jocul reacțiunii. Are a se lupta, de asemenea, cu propria sa oroadă de violență, cu teama, prejudecățile, neîncrederea celor pe care intenționează să-i cistige; cu erorile puietenilor, cu reaua credință și cu batjocura unor adversari ce se simt puternici, de neînvinși. Cu descurajarea temporară și cu mizeria. Cu stihile dezlanțuite asemeni unui necruțat vrăjmas împotriva-i. Cu „vintul și ploaia”. Și cu noroii.

Fiecare deplasare într-un sat, fiecare întrunire electorală constituie o aventură nu numai și nu atât din pricina că implică adesea primejdia unor acțiuni violente, ci mai ales fiindcă ridică, de fiecare dată, dificile probleme eroului narator — frînt de oboseală, descurajat adesea, îndurerat de pierderea unor tovarăși dragi, hărțuit de falși aliați, apăsător de greaua responsabilitate asumată. De fiecare dată, el trebuie să facă față unei situații neașteptate, să-și schimbe

tactica, să găsească rapid soluții pentru rezolvarea unor chestiuni ce i se par a-l depăși.

Zaharia Stancu folosește aceste elemente realiste sugerînd cititorului sentimentul că asistă la geneza unei lumi noi.

În peregrinările sale prin județul T., eroului narator i se întimplă să redescopere cunoștințe vechi, pierdute cîndva în adîncul memoriei, care-i prilejuiesc nu numai triste meditații pînă la trecerea timpului și la moarte. Ele declanșează amintirile, îl obligă să reconstituie împrejurările în care le-a cunoscut, alte evenimente legate de acestea și astfel să le dezvăluie „rădăcinile amare” ale episodului istoric glorificat. Din aceste episoade

— aparent fără nici o legătură — scrie în cele mai diverse maniere, se împlinește o frescă socială de mari proporții, care explică necesitatea schimbărilor sociale la care asistăm, complexitatea luptei desfășurate de erou și de tovarășii săi, o frescă în care înverșunarea pamfletarului antifascist domină. Și care, pregătindu-ne să receptăm atmosfera poetică densă a epopeii, îi conferă o nouă dimensiune și atribuie cărții un caracter uimitor. Roman politic în înțelesul cel mai propriu al cuvîntului, trilogia Vintul și ploaia constituie un succes remarcabil al prozei românești.

In Galeria
națională
Foto: EMIL
ZERONIAN

● Ghid artistic ●

Muzeul de artă al
Republicii Socialiste România

Muzeul este comoara spirituală a unui neam. Muzeul, de ori gen ar fi, reprezintă materializarea concretă a unui act de civilizație, fiind în același timp un vast loc de inițiere, de cunoaștere, de cultivare.

Nivelul spiritual al unui popor este dovedit și confirmat și prin numărul mare de colecții, muzee, monumente de artă, case memoriale, expoziții etc. Fie că este vorba de artă plastică, de artă populară, de etnografie, științele naturii, muzică, numismatică, arheologie, istorie, militar sau filatelie, muzeul are același scop de informare, de educare și documentare a maselor.

Unul din cele mai mari muzee din țară, a cărui faimă a depășit hotarele, este MUZEUL DE ARTĂ A REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, o realizare a regimului nostru, fiind din anul 1950. Acest mare muzeu cuprinde mai multe galerii și colecții, cum sint Galeria națională, Colecția de artă veche românească, Galeria universală, Colecția orientală și extrem orientală, Colecția de artă decorativă.

Galeria națională este marea retrospectivă de artă a sensibilității și valorilor estetice ale poporului nostru, cuprinzînd picturi vechi pe lemn, obiecte de podoabă lucrate în argint, aur și bronz îmbinate cu pietre prețioase, ferecături din aur și argint pentru cărțile vechi, mobilier, frumoase broderii artistice cu fire metalice, cu perle și pietre prețioase, fresce și monumente funerare datînd încă din secolul X, cu o vechime deci de peste 1 000 de ani.

În această primă pagină de ghid artistic vom prezenta cîteva momente mai importante ale plasticii românești, oprindu-ne la pictură. Artiști ca Livadiți, Negulici, Iscovescu, Rosenthal, M. Pop, Tatarăscu, îl introduc pe vizitator în spațiile de început valoros al picturii româ-

nești. În general, portretele și peisajele alcătuiesc temele și subiectele preferate ale acestei pleiade, reprezentate prin tablouri ce impresionează puternic și astăzi. Biliurile țărănești, lumea țigurilor, străzile de odinioară, atmosfera de oraș ori de sat sint teme preferate ale pictorilor Szatmary ca și Aman, Grigorescu, de la care Galeria națională posedă lucrări de mare valoare artistică și documentară pentru viața patriarhală, sătească, de atmosferă a secolului trecut. Carul cu boi, chipul țărăncii cu maramă, peisajele autentice românești apar în pictura lui Andreescu în valori noi și revoluționare, constituind o trăsură de unire între stilurile clasice și modalitățile naționale de interpretare a subiectelor, dimensiunilor și culorilor poporului nostru... Luchian, denumit și pictorul florilor, interpretează culoarea dîndu-i valori și vibrații excepționale, abordînd și el teme cu caracter social-țărănesc dar excelînd în compozițiile florale... Strălucirile de smalț și frumusețea blidelor românești apar în tablourile lui Pătrașcu, interpret al nuanțelor caracteristice românești și al valorilor intime ale unei arte înnoitoare. Tonitza, Ressu, Șirato, St. Dimitrescu, Băncilă, reprezintă un mare pas al gândirii picturale românești spre determinarea unui caracter de autenticitate națională, după cum Iser, Dărăscu, Steriade, Bunescu concretizează în operele lor un spirit novator și remarcabile succese pe planul ideilor noi... Vizitatorul se mai întilnește aci cu picturile viu colorate, pe tematici deosebite ale pictorului Lucian Grigorescu, Al. Ciucurencu, Corneliu Baba, D. Ghiță, Schweitzer-Cumpăna, Ligia Macovei, Catargiu ori Tuculescu, părăsind galeria picturală a Muzeului de artă cu înălțătoare și puternice imagini ale valorilor înaintașilor și contemporanilor artiști plastici români.

Prof. DOINA MATCAU

Tineri cinești
despre tinerețe

Un film despre tineri făcut de o echipă tină. Acesta este Căldura, primul dintre produsele ultimei promoții de absolvenți ai clasei de regie de la I.A.T.C. Regizorul Șerban Creangă debutează, pe baza unui scenariu scris în colaborare cu un alt tînăr, Horia Pătrașcu și cu ajutorul unei echipe de actori ai cărei protagoniști sint tot tineri. Iar filmul cu care Șerban Creangă se prezintă la cel mai adevărat examen de după absolvire — cel al publicului — vorbește tocmai despre cei ce se pregătesc pentru marea examen al vieții — tinerii, despre aspirațiile și psihologia tinerei generații. Deci o peliculă a unui regizor ce are vîrsta eroilor săi.

Căldura este o povestire despre dragoste și prietenie, despre căldura umană. Urmărind peripețiile lui Sergiu, tînărul absolut de liceu personaj principal, filmul ne poartă la oraș, la sat sau la cazarmă, iar investigarea acestor medii diferite permite realizatorilor multe secvențe împlinite. Rămîn în amintirea spectatorului firescul cu care au fost concepute cele din timpul serviciului militar: dușul, unde excelează ca de obicei prin naturalețe, umor popular și... căldură, Sebastian Papaiani, sau citirea în dormitor a unei scrisori de dragoste.

Pentru un timp Sergiu ajunge director de cămin cultural. Scurtul episod care se desfășoară în sat este partea cea mai reușită a filmului și, în orice caz, prin noutatea tematică și marea sa încărcătură de adevăr mai interesant decît unele filme anterioare inspirate în întregime „din viața satului”. De altfel, și pentru erou perioada trăită în sat — tot ceea ce întilnește ca director de cămin cultural, adică veritabilul lui contact cu oamenii și cu problemele lor — înseamnă perioada de acumulare ce duce spre maturizare.

Alte episoade sint mai puțin notabile; unele suferă de schematism (mutarea mătusii la bloc), altele de supralicitarea filmărilor „moderne” ce nu prea fac corp comun cu restul (înmormîntarea tatălui). Însă, poate din cauza neconsistenței a ceea ce trebuia să fie firul de legătură între toate aceste părți — zbuciumata poveste de dragoste a celor doi eroi care nu se ridică în ochii spectatorilor la dimensiunile unei profunde iubiri — întregul refuză să se compună așa încît la urmă rămîi cu impresia vizionării unor fragmente, unele mai bune, altele mai puțin bune, altele foarte bune dar disperate.

Cu plusurile și minusurile sale Căldura a promovat la examenul întilnirii cu publicul, descoperindu-ne în persoana lui Șerban Creangă un artist dotat, cu disponibilități creatoare care ne fac să așteptăm cu plăcere viitoarele sale filme.

VLADIMIR PANĂ

EUGEN LUCA

Actul prelucrării îl completează adesea pe cel al descoperirii piesei folclorice. Este bine venit, uneori salutar, dar nu întotdeauna indispensabil, „Călușul”, „Purtata fetelor din Căpîlna”, „Fecioreasca”, nu admit intervenții. După cum nu se mai poate adăuga nimic la „Miorița” sau „Legenda meșterului Manole”. Caracterul spontan al creației populare îi dă acesteia farmec și viabilitate. Unele imperfecțiuni de formă, unele asonanțe sau anacronisme pot fi corectate prin intervenția prelucrătorului cu obligația sacră însă de a nu ataca filonul principal. Intervenția în orice piesă folclorică este un act de competență dar și de responsabilitate etică. Avem precursori eminenți în materie, întemeietori de școală, ca Ovid Densusăeanu, Caracostea și alții care și-au închinat viața valorificării creației populare și care ne-au lăsat o splendidă moștenire. Cei care sint angajați sau se angajează azi într-o astfel de nobilă acțiune au obligația de a se dovedi demni de bunele noastre tradiții folclorice. În fiecare zonă folclorică și etnografică, și așa zice în fiecare județ, cercetătorii asidui, devotați misiunii, pun în lumină frumusețile folclorului. Le sintem recunoscători pentru faptul de a le fi descoperit și așezat în patrimoniul culturii naționale.

O acțiune dusă științific și la timp ferește de pericolul uitării, și uneori de cel al dispariției, opera tradițională. Pe valea Bistriței, a Lotrului, la Porțile de Fier, acolo unde civilizația determină mutații geogra-

ARTA DE A ȘLEFUI ÎN FOLCLOR

fică, culegerea și sistematizarea în muzee, făcută de către omul de știință asigură ca fondul de elemente arhaice să supraviețuiască. Este vorba, așadar, de un act al salvării piesei de folclor care poate fi exercitat și atunci cînd se impune a o scoate din mîna vulgarizatorilor. Prelucrarea, operație oportună cînd piesa folclorică e purtată de la locul de obîrșie în fața publicului, înseamnă încadrarea ei într-o concepție artistică unitară. Uneori intervenții brutale, mergînd pînă la schimbarea sensului propriu, unii instructori îi zic stilizare. Ei pun pe săteni să cînte, să recite sau să joace piese pe care nu le mai recunosc. Pe alacuri „Briul” și „Doi”-ul s-au transformat în eshibiționism scenic. Un investigator afirmă că în orchestrele populare din județele Iași și Bacău din 70 de piese numai două sau trei și-au păstrat originalitatea. Etnograf și folclorist Ion Diaconu din Focșani, un cercetător exigent, condus de indiscutabilă acu-

ratefă, taxa ca pe o impietate culegerea și publicarea într-o colecție folclorică apărută la Galați, a unei variante a „Mioriței” auzită de culegător la o fată din Vrancea. Aici în loc de „ortoman” apărea cuvîntul „grandoman”. Este probabil rezultatul nefast al așa-zisei stilizări. Cuvîntul stilizare circulant, din păcate, în terminologia metodiștilor ascunde intenția de modificare a structurii piesei folclorice care are, de fapt, stil de la originea ei. E regretabil că uneori chiar juriile de concurs acceptă și notează bine folclorul coregrafic și muzical stilizat pînă la denaturare. Suta de dansuri ardelenesti a formației din Săcele — Brașov este o improvizație străină de conceptul folclorului inițial. Ea a fost totuși premiată la un concurs de către coregrafi specialiști aflați în juriu.

Tradiția și inovația în folclor pot face casă bună cu condiția ca elementul novator, să i se adauge celui arhaic fără a-l deforma. Cercetătorul care se respectă consultă bătrîni satului, deținători ai formelor tradiționale pure. Jocul „Căiușii” de pe Valea Hiribaciului a fost filmat în decursul unei cercetări de două săptămîni făcută printre bătrîni comunei Birghiș — Brașov de către specialistul coregraf al județului. Este, cred un exemplu de acțiune în materie.

VAL. TUDOR

OPINII

CONCURSUL

CELE MAI FRUMOASE LEGENDE

Mențiune acordată de revista ALBINA

LEGENDA INULUI

Se zice că trăia odată, departe de țara noastră, un păstor cu nevasta și copiii săi. Păstorul acesta își ducea în toate zilele la pășunat turma sa și o păzea de fiarele sălbatice. Dar, într-o zi de vară, păstorul dori să se cațere sus de tot, până în vîrful munților, până la cîmpurile de gheață ce străluceau în lumina aurie a soarelui.

Voia să privească de acolo la lumea cea largă și să-și desfețe sufletul și ochii. Se cățără, așadar, pe pereții pleșuvi ai stîncilor și se tîri peste pietrele alunecoase, mai sus, tot mai sus, până ce ajunse la gheața și la zăpada cea veșnică.

Deodată, păstorul zări în zidul de gheață o poartă lucrată cu măiestrie. De la poarta aceasta pornea un drum lung și întunecos, care se slîrsea într-o sală mare, puternic luminată. Păstorul păși cu îndrăzneală pe drumul întunecos și ajunse în sala cea luminată. Dar îl cuprinsese mîrarea, cînd se găsi într-însa. Pereții sălii erau numai de cristal și de pietre prețioase. În mijloc stătea o femeie,

înfășurată într-o mantie de argint, încinsă cu o cingătoare de aur, iar pe cap purta o coroană de diamante. Femeia aceasta era zîna zinelor. Fecioare frumoase, avînd părul împodobit cu flori, stăteau în jurul ei și o serveau. Copleșit de marea și frumoasă a tot ce văzuse, păstorul căzu în gînchi înaintea zînei zinelor. Ea îi zîmbi cu blîndețe și, cu o voce care îi câștiga inima îl îndemnă pe vrednicul păstor să-și aleagă din palat ceea ce îi place mai mult. Păstorul îi ceru zînei să-i dea florile pe care le ținea dînsa în mînă. După ce îi dădu florile un bubuit înfricoșător de tunet se auzi, iar zîna zinelor, fecioarele ce o slujeau, săliile luminoase toate pieriră într-o clipă. Trezindu-se ca dintr-un somn adînc, păstorul nu văzu înaintea sa decît întinderi de gheață. Pierise drumul care ducea la palatul zînei. Doar el mai ținea în mînă buchetul cu flori albastre.

Intorcîndu-se fără turmă, care pierise, păstorul află îngrozit de la nevasta și de la copiii

săi că lipsise de acasă un an întreg. Atunci păstorul îi povesti nevestei pătania cu zîna zinelor. Chiar a doua zi, se apucă să sape pămîntul și puse într-însul semințele florilor ce i le dăduse zîna. Nu după mult timp întregul ogor se acoperi cu flori albastre. Deseori în timpul nopții, zîna zinelor cobora din munte pe o rază de lună și binecuvînta florile.

Într-o zi, îi spuse păstorului și nevestei sale că această plantă pe care au cultivat-o se numește in. După aceea îi arătă nevestei păstorului cum se lucrează. În scurt timp, păstorul și nevasta lui îmbrăcară haine făcute din darul zînei. Aceasta se spune că ar fi obirșia inului. Zîna zinelor cercetează casele unde lucrează țele. Iar pe cele care torc fără voie bună le pedepsește, iar țelul sîrguitoare le dă în dar cite un buchet din flori de in.

MIHAELA DIVO
clasa a V-a
Liceul A. Toma, Ploiești
Jud. Prahova

ORAȘUL DE LA CONFLUENȚA

TÎRNAVELE

Blajul cîntă un cîntec știut numai de el, Blajul e fermecător și puțin trist ca un vin vechi... Pentru a-l pricepe va trebui să te apropii de el cu înțelegere, mai mult, cu pioșenie, respectîndu-i dulcea somnolență de așezare aproape rurală. Și zicînd aceasta, mă gîndesc la ulițele mărginașe ce se pierd în lanuri de porumb, în ciuda zidurilor grele ale caselor ce se string una-ntr-alta, și-a cîtorva blocuri cu care prezentul a ținut să se afirme. Mă gîndesc la grădinile copleșite de bogăția merilor și a prunilor, ce se continuă, uneori, în pădure, ori la dealurile albe ce-nconjoară din toate părțile așezarea și pe care viața de vie s-a cățărât, devenind unica vegetație, de sute de ani. Blajul are farmecul peisajului înconjurător, blîndă alternanță de deal și cîmpie transilvană, cu ierni nu prea abundente, ce reușesc să-i imprimute noblete de orășel nordic și primăveri ce-l reinvie, prin forța pădurilor și sălcilor plîngătoare ce mai străjuiesc încă leneșă curgere a Tîrnavei Mari. Vara e fierbinte, prăfoasă, fără ideatitate, toamna însă e grea de roade, pămîntul cîmpiei transilvane nu se dezmințe. Sînt zile în octombrie cînd miresmele tari ale strugurilor zdrobiți în teascuri inundă dealurile calcaroase din jur, făcînd parcă și vîntul să stea în loc. Mustul e gros și dulce, e negru, e must nobil de Riesling, pîrguit în zilele de foc ale verii, udat de apele scăzute ale Tîrnavei.

Balanță între anotimpuri — acesta este Blajul. Și sper să nu se supere nimeni, zic, fiindcă aceasta nu-i umbrește cu nimic ființa care a știut să nască și să păstreze în timp un Budai Deleanu, Samuel Micu-Klein ori Timotei Cipariu. „Mica Romă”, cum cu induoșată dragoste a primit-o Mihai Eminescu, elev și el al școlii înalte de aici, își vadește încă stilul, clasicitatea, așa spune, în nucleul de străzi centrale, cu clădiri — unele de două sau de trei ori

centenare, în silueta ușor desuetă a castelului episcopal sau a turlor catedralei de glorioasă amintire. Are Blajul un caldarim care-i numai al lui, vechi, tocit, de culoare verzuie. Are noblete acest caldarim. Îl văd bătut de barbați de seamă, îl văd cotropit într-o anume zi a lui 1848 de zeci de mii de opinci țărănești, și-i aud, în sfîrșit, ecourile sfîrșite de pașii grăbiți ai profesorului gimnaziului care a fost Pavel Dan...

Linieștea proverbială a Blajului a fost propice studiului, gîndirii elevat. Orașelul de numai cîteva mii de locuitori dar care poseda universitate și gimnaziu, celebre, a creat generații întregi de intelectuali nutriți din bogăția și prestigiul latinătății al cărui far în acest colț de țară, nu odată năpăstuit, era el, Blajul. Demonstrîndu-se indubitabil latinitatea noastră de sînge și spirit, se aducea un sprijin de neprețuit luptei de afirmare politică a românilor transilvăneni. În toți acei ani, Blajul a ars — torță — împrăștiînd pretutindeni speranță, și trebuie încă odată subliniat că argumentele cu care a venit în această luptă n-au fost de ordin declarativ-sentimental, ci au purtat girul științei, ale filologiei, mai ales. Lucrările fundamentale pentru cultura și istoria poporului român ale Școlii Ardelene sînt pietre așezate în fața eternității, sînt pietre tăiate în solarul trup al Blajului. O incursiune pe străduțele de piatră ale orașelului de la confluența Tîrnavelor este, în primul rînd, o reîntîlnire cu istoria. În cutare casă cu aspect sumbru, a locuit Timotei Cipariu, marele cărturar, a cărui bibliotecă ajunsese atît de celebră încît a venit s-o viziteze pînă și marele romanist Th. Momescu. O clădire scundă, cu ziduri de fortăreață, indică orgolios pe frontispiciu că aici a locuit compozitorul Iacob Mureșcanu. Într-un mic cîmîț, aflat în imediata vecinătate a Tîrnavei, o piatră funerară poartă gravat numele lui Axente Sever...

...Blajul, acest „Heidelberg de altădată” transilvan, purtat cu nostalgie în suflet de generații de profesori și elevi, s-ar fi devitalizat, fără in-doiială, și ar fi trecut în umbră, așezat cum este în imediata apropiere a două centre industriale foarte active, Mediașul și Tîrnăveni. Îi lipsea acea infuzie de energie proaspătă care o dă doar viața economică activă. Și astfel a poposit la Blaj industria, sub chipul unui mare combinat de industrializare a lemnului. În cîțiva ani, orașelul a cîștigat în dinamism, și-a sporit considerabil populația; țărani și meșteșugarii de mai ieri au învățat meserii noi. „Tehnica” — cuvîntul vrăjit, operează și la Blaj. Iar miile de garnituri de mobilă care iau drumul marilor orașe din țară și străinătate, ca și vinul de Tîrnave recoltat în mari cantități și de o calitate excelentă, atestă că transplantul de industrie și civilizație a reușit din plin. Cu micile stridențe pare-se inerente?! Și mă refer la monotonia noilor construcții din centrul Blajului, la dezinteresul care mai persistă în conservarea sau punerea în valoare a vestigiilor unei istorii prestigioase...

Dar despre Blaj se pot spune atîtea lucruri! Și nici un ton nu mi se pare nepotrivit: elegiac sau pasionat, admirativ sau plin de optimism... În toate se regăsește Blajul etern cu întregul său peisaj, născător de oameni și vorbe memorabile.

MIHAI HETCO

PATRIA

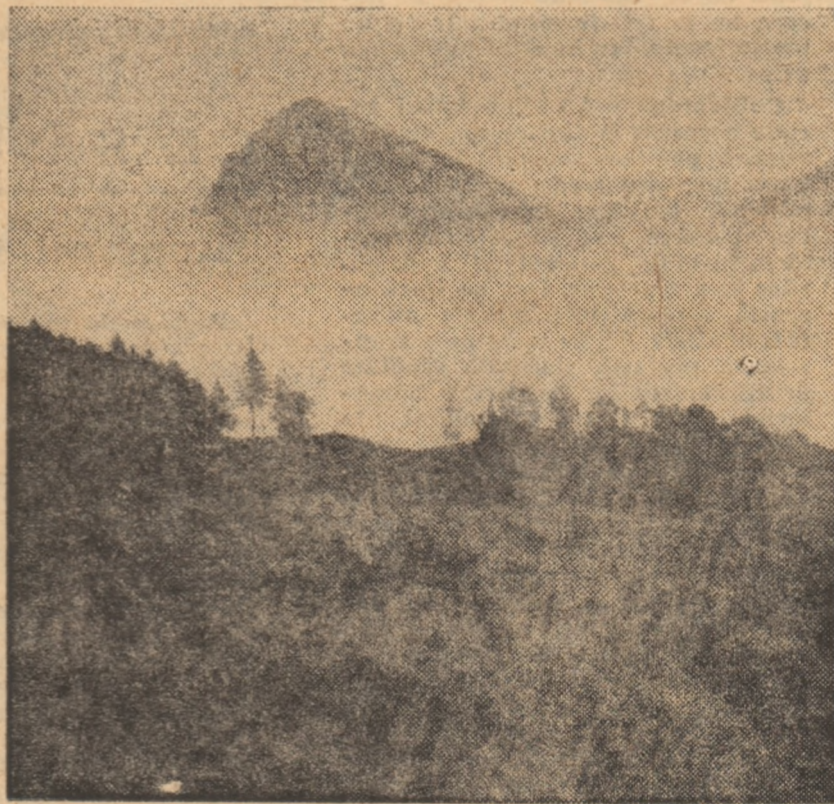
de NIKOLAI ZIDAROV

Sînt botezat în rîurile tale
Și mă întorc la tine-ntotdeauna
Ca să-mi revăd cîmpurile natale,
Și zorii-n munți, și peste codri luna.

Se scurge-n vale apa vremii mele
Dar fericire-n lume nu-i mai sfîntă
Decît să simt în palma trudei grele
Aceste stînci de aur care cîntă.

Chiar trăznitul de-o fi să mă doboare
În piscul tău tot da-voi licărire.
Știu: nici un cînt, sub cerul tău, nu moare
Că-i zămislit din stîncă nemuririi.

În românește de VICTOR TULBURE

Se ridică ceața

Foto: GH. VINTILĂ

CALENDARUL TRADIȚIILOR

Tîrziu, în toamnă, cînd mulțumirea muncii îndeplinite pe ogoare îndulcește pacea îndelungatelor seri, se pornesc prin sate, ca un alt cortegiu al hîrniciei și veseliei, șezătorile. Obirșia lor străveche se află în acel îndemn deschis și altruist, atît de caracteristic poporului nostru, de a-și săvîrși lucrul în mijlocul obștei, de într-ajutorare spontană și constantă, cu fapta și vorba, ceea ce transformă munca însăși într-o mare datină a bunăstării și prieteniei.

Ciclu anual de șezători, avînd o deosebită statornicie în calendarul tradițional, se pornește după terminarea muncilor agricole și durează pînă la sorocul primăvărateo al revenirii pe ogoare. Rosturile acestei reuniri de lucru se străvăd în chiar varietatea de denumiri pe care o cunoaște pe tot cuprînsul țării: „furfărie”, „torcărie”, „la focuri”, „strînsură”... Șezătorile continuă și valorifică, de fapt, muncile de peste an (torocul lînei, țesutul, curățatul porumbu-

lui), lucrîndu-se pentru sine sau pentru „gazdă”, devenită pe rînd fiecare din membrele grupului. Ca și în cazul altor munci, prilejul capătă importanța unei conveniri sociale cu semnificații folclorice. De cele mai multe ori, la șezători nu vin doar țele și femeile, ci și bărbații, căci împrejurarea înlesnește cunoașterea și aprecierea reciprocă, manifestarea și afirmarea talentelor de muncă și ale celor artistice: „Crească-vă șezătoarea mare / Pînă-n răsărit de soare... / Lumea să se veselească, / Torsul furcii să sporească”. Astfel, ea înseamnă o adevărată sărbătoare populară, repetîndu-se mereu nouă în atîtea seri de toamnă și iarnă, motiv pentru care este așteptată, de fiecare dată, cu aceeași nerăbdare: „Foicică trei lăstare / De-ar veni toamna mai tare... / Să mă duc la șezătoare, / Un s-adună mie și mare, / Să le spun de-o ghicitoare, / Cite-n lună și în soare / Și să-mi cînte-o fată mare”. De aceea, șezătoarea are un rost de-

La șezătoare

osebit nu doar în istoria noastră socială, dar în însuși cursul vieții fiecîruia, căci ea este și prilejul pentru tineri de a se cunoaște, de a pune temelile unor viitoare familii. În același timp, șezătoarea constituie o largă dar apropiată scenă folclorică, în cadrul căreia se ivesc și se îmbogățesc creațiile folclorice, în vîrs sau în fir meșteșugit; multe din piesele minunatului nostru port popular sînt făurite atunci: „Făcute prin șezători, / Să le porți la sărbători”.

Și pentru că șezătorile au rămas, în primul rînd, ea pilde îndătinate, de muncă, etică și artă, ele au influențat major unele manifestări ale vieții noastre culturale, constituind pe mai departe, după părerea noastră, un motiv de inspirație pentru aflarea unor forme potrivite de viață ale satului românesc pe temeiurile sale tradiționale.

ALEXANDRU POPESCU

ALBINA pag. a 5-a

Experimentarea unui turn de răcire la Institutul de mecanica fluidelor „Traian Vuia” din Capitală.

DE CE UNII POMI RODESC NEREGULAT?

de prof. dr. docent H. CHIRILEI
Institutul agronomic „N. Bălcescu”

Este cunoscut faptul că unele specii pomicele, îndeosebi mărul și mai puțin părul, nucul și prunul, rodesc neregulat, o dată la 2 ani. Fenomenul se manifestă de regulă la pomii bătrâni și insuficient nutriți; el se poate manifesta și la pomii tineri neingrijiți.

Care este explicația? Se știe că primăvara și la începutul verii are loc creșterea lăstarilor și a frunzelor. Primăvara devreme, lăstarii cresc pe seama rezervelor acumulate în anul precedent în ramuri și tulpini; mai târziu în lunile mai-iunie ei cresc pe seama substanțelor produse de frunze în procesul de fotosinteză. Cât timp cresc lăstarii și alte părți ale plantei, pomii nu acumulează nici o rezervă, întrucât substanțele produse de frunze (zaharuri, compuși cu azot solubili în apă) sunt consumate pentru creștere. Mai târziu, în lunile iulie-august, când creșterea lăstarilor și a altor organe ale pomului încetează de a mai crește, surplusul de substanțe produse de frunze se depune treptat în țesuturile lăstarilor, ramurilor, tulpinilor și rădăcinilor sub formă de rezervă: de amidon, hemiceluloze, proteine. Atunci când în lăstari și ramurile mai tinere se acumulează o cantitate mare de substanțe cu azot (proteine) care să reprezinte aproximativ 70 la sută din azotul total, lăstarii formează muguri de rod pentru anul următor. Formarea mugurilor de rod, obișnuit începe la sfârșitul lunii iunie, în iulie sau în august (după specie) și continuă până toamna târziu, iarna, și de multe ori se termină primăvara.

Din practică se știe că formarea mugurilor de rod pentru anul următor este cu atât mai intensă cu cât pomul are, în anul formării lor, mai puține fructe și cu atât mai slabă sau deloc cu cât pomul este mai încărcat. La speciile amintite, după încetarea creșterii lăstarilor, o bună parte din substanțele produse de frunze sunt consumate de către

frunzele care cresc. Cu cât pomul are mai multe fructe cu atât producerea cantității de substanțe cu azot cerută pentru formarea mugurilor de rod va fi mai mică. În aceste condiții pomul va fi lipsit în anul următor de rod. Dimpotrivă, în anii fără rod, acumularea substanțelor cu azot fiind intensă, va asigura formarea unui mare număr de muguri de rod. Acest fapt va duce în anul următor la supraîncărcarea pomilor cu fructe care va influența negativ formarea mugurilor de rod pentru anul următor. Așa se explică de ce pomii nu rodesc în fiecare an la fel, formând într-un an multe fructe, iar în altul puține sau deloc.

Cultivatorii pot obține totuși recolte normale în fiecare an, dacă se asigură pomilor substanțele hrănitoare necesare (apă și substanțe minerale nutritive în cantitate îndestulătoare) care să asigure creșterea în bune condiții și a lăstarilor și a fructelor. Dar pe lângă această măsură mai trebuie asigurate și altele. Să fie menținute frunzele în perfectă stare de sănătate prin stropirea lor împotriva dăunătorilor, prin lucrarea solului la timp, afinarea lui în timpul verii etc., bineînțeles ținându-se seama de condițiile specifice de climă și de sol în care trăiește specia respectivă; să se stabilească o încărcătură normală de fructe pe pom, potrivit vârstei și vigoarei. În cazul când pomul are prea mulți muguri de rod se vor face „tăieri de fructificare”. Dacă totuși pomul în aceste condiții face prea multe fructe, se va proceda la rădăcirea acestora. Concomitent cu „tăierile de fructificare” se vor face și „tăieri de luminare” a coroanei. În acest scop se permite ca frunzele rămase pe pom să primească toate lumină. În sfârșit, se mai recomandă ca în anii cu rod bogat să se administreze solului îngrășăminte chimice în cantitate mare, iar în anii fără rod să se suprimă, dacă pomii li s-au dat îngrășăminte în anii precedenți.

Aclimatizarea de plante

În urma cercetărilor efectuate, un colectiv al Institutului pentru controlul medicamentului și cercetări farmaceutice din București, a comunicat recent la o conferință de specialitate că s-a reușit să se aclimatizeze, în România, o serie de plante exotice. Printre acestea o importanță deosebită o are aclimatizarea speciei *Ammi visnaga Lam*, originară din Egipt, ale că-

CALEIDOSCOP ȘTIINȚIFIC

rei principii active sînt utilizate în tratamentul afecțiunilor coronariene, astmului bronhic și litiazii renale.

Totodată specialiștii români au pus la punct noi metode de fotoclorometrie și cromotografie a principiilor active din această plantă. Pe baza lor, a fost început un proces tehnologic de fabricație care va

fi utilizat în curînd, pe scară industrială de fabricile de medicamente din țară.

Ferestre sensibile

În Marea Britanie se experimentează un model de ferestre care se închid automat atunci cînd zgometul făcut de avioanele ce zboară la mică înălțime se identifică, deschizîndu-se imediat ce acesta s-a retras. Aceste ferestre vor fi instalate în viitor la școli, întreprinderi și locuințe

particulare existente în apropierea aeroportului.

Telefon de buzunar

În Japonia a fost realizat un aparat de telefon portativ care încapă cu ușurință în buzunarul hainei. Aparatul are dimensiunile a trei pachete de țigări și cântărește 600 g. El cuprinde 20 de circuite integrate, alimentate de un acumulator nikel-cadmium. Instalația de recepție-emisie se conectează la cea mai apropiată centrală telefonică automată, iar numărul dorit se formează prin apăsarea pe butoane.

HEPATITA EPIDEMICĂ

Printre bolile infecto-contagioase cele mai periculoase se numără și hepatita epidemică, cunoscută în popor și sub numele de „icter infectios” sau „gălbănare”. Denumirea de gălbănare își are originea în însuși mersul bolii, în sensul că bolnavii se îngălbănesc, mai întii în albul ochilor, apoi pe întreg corpul.

Răspîndirea atât de mare a bolii în lume cît și complicațiile pe care le poate da au făcut-o de temut. Se știe că cine a suferit de gălbănare, rămîne cu ficatul slăbit toată viața și ori de cîte ori apare o epidemie — indiferent cu ce boală — persoana respectivă este în pericol mai mult decît persoanele sănătoase.

Cu privire la originea bolii, cercetătorii științifici — în frunte cu acad. prof. Nicolau — au descoperit că ea este cauzată de mai mulți viruși (virusul A, virusul B etc). Deci se poate vorbi de mai multe tipuri de hepatite epidemice.

În organism, virusul intră pe gură, în tubul digestiv, mai ales prin intermediul miinilor murdare, vaselor, paharelor și tacîmurilor folosite de bolnav, precum și a alimentelor infectate. O altă cale de infectare este și aceea a seringilor și a acelor de seringă insuficient fierți.

Cu privire la semnele bolii trebuie reținut că, de la pătrunderea virusului în organism și pînă la apariția primelor semne de boală trece o perioadă de timp de 2 pînă la 6 săptămîni, numită *perioada de incubație*, așa-zisa perioadă mută a bolii, cînd bolnavul nu simte nici o tulburare. Urmează apoi o perioadă de 4—10 zile, *perioada preicterică*, caracterizată prin: pierderea poftei de mîncare, greață, amăreală în gură, vărsături, constipații, oboseală mare, dureri de cap, urină închisă la culoare, mîncărimea pielii, temperatură moderată (37.5—37.8). Această perioadă este deosebit de importantă și necesită prezentarea la medic. Dacă se face în această fază un tratament precoce, boala va evolua mult mai ușor și fără complicații.

Perioada de icter, cea de a treia perioadă, durează 3—4 săptămîni,

se recunoaște după culoarea gălbuie a pielii, cafeniu-închis a urinei și decolorarea fecalelor. Uneori icterul poate lipsi, în timp ce alteori bolnavul poate face o formă ușoară de boală, ducînd — din nefericire — boala pe picioare. Acești bolnavi sînt deosebit de periculoși prin faptul că răspîndesc permanent virusul printre persoanele din jur.

Convalescența este ultima perioadă a bolii, cînd semnele de boală dispar și organismul merge către vindecare. Totuși și în această perioadă bolnavul poate transmite boala și deci el trebuie izolat, iar vesela și rufăria sa bine fierți și curățate.

Tratamentul bolii, care se face în spital, durează 3—4 săptămîni și constă, în general, în: repaus absolut în pat (pentru protejarea ficatului), repaus psihic (liniște și o ambianță plăcută), regim igienodietetic, vitamine, de susținere a celulei hepatice bolnave etc.

Hepatita epidemică este o boală de lungă durată, contagioasă, cuprinde ambele sexe, nu ține cont de vîrstă. Iată de ce trebuie să ne ferim de ea pe toate căile. Astfel, o dată descoperit un bolnav, acesta să fie imediat declarat, trimis la spital și izolat. Cei veniți în contact cu el trebuie să facă obligatoriu controlul urinei, pentru pigmenți și săruri biliare și cîte 2—3 fiole intramuscular de gammaglobuline, mărînd astfel capacitatea de apărare a organismului. Înainte de fiecare masă se vor spăla bine miinile cu apă și săpun, iar vesela va fi bine, bine curățată și preferabil individuală. Fructele și zarzavaturile vor fi spălate la jet puternic de apă înainte de consumare. Se vor evita aglomerațiile, oboseala fizică, evit alimentația — mai ales acum iarna — va fi bogată în proteine (cărnuri), dulciuri, vitamine. Preventiv se va face dezinfecția nasului cu colargol 1 la sută și a gurii — cu ceai de mușețel.

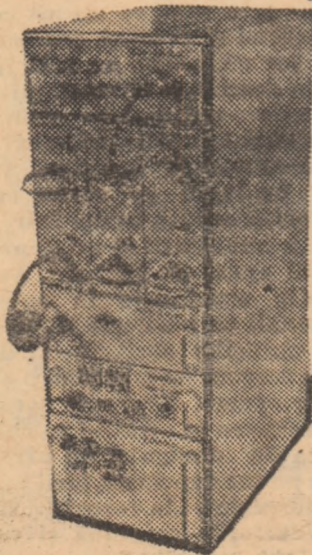
Fostul bolnav de hepatită epidemică va avea voie să consume: lămi, mere, salată verde, gelatină de fructe, tarte, ceaiuri de mentă, tei, lapte, iaurt, brînză de vaci, unt proaspăt, untdelemn, supă de zarzavat, cartofi, piine prăjită, biscuiți, făinoase (macaroane, tăiței, gris, orez), mămăligă, ou fiert, carne de pasăre, vită slabă, pește alb, budinci, papanasi, prăjituri cu marmeladă, cornulețe.

Fostul bolnav nu are voie să consume: linte, fasole, mazăre, muștar, ardei iute, piper, alcool, conserve, carne de oaie, gîscă, pastramă, afumături, creier, rinichi, drob, sosuri, rîntășuri, ardei umpluți, înghețată, brînză grasă, băuturi reci, mezei, varză, nuci, alune.

Hepatita epidemică poate fi prevenită cu condiția să respectăm întocmai recomandările medicale.

Dr. GH. M. GHEORGHE

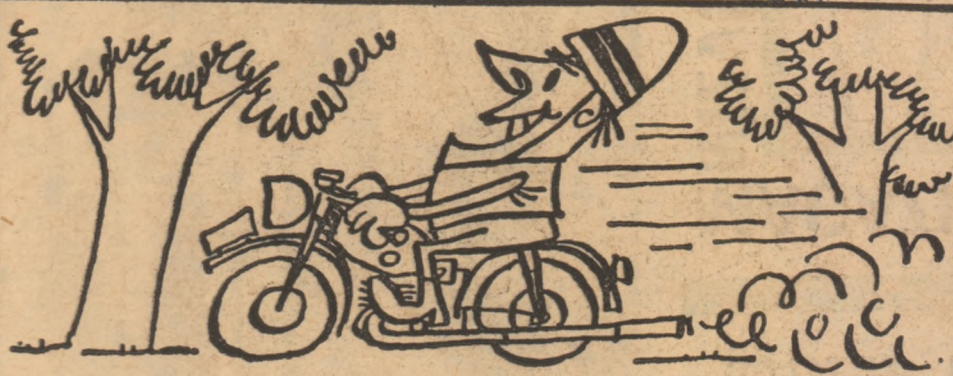
Tranzlator de televiziune produs de Institutul de Cercetări Telecomunicații București. Acest agregat retransmite programele de televiziune de pe canalul 6 TV pe canalul 12 TV. În condiții medii de amplasare (înălțimea circa 150 metri) acoperă o distanță de 15 km. Alimentarea se face la rețeaua electrică, iar la întrecuperea accidentală a acestuia, tranzlatorul intră automat în funcție pe baterii, un timp de 50 de ore.

UNUI NEGLIJENT

Te joci cu focu-n fiecare zi,
Lăsindu-ți gazele deschise;
Sau chiar țigările aprinse.
De Anul Nou noi îți urăm:
De nu te schimbi
Să nu te-asigurăm l...

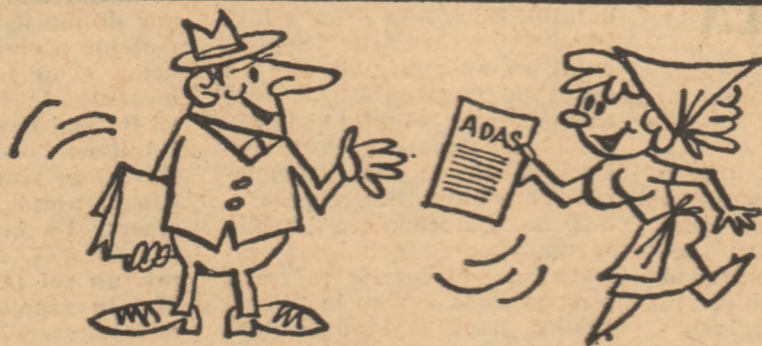
UNUI MOTOCICLIST

Pe două roți ești ca un zmeu
Șoseaua-o fringhie-n vînt.
De cite ori să-ți spun mereu:
Asigurăți motocicleta.
Și mai frînează-ți din avînt.

UNUI ALPINIST

Curajul să ți-l dovedești
În cățărări miî temerare.
Dar nu uita să ți-l sporești
Prin ADAS — c-o asigurare.

UNUI UITUC

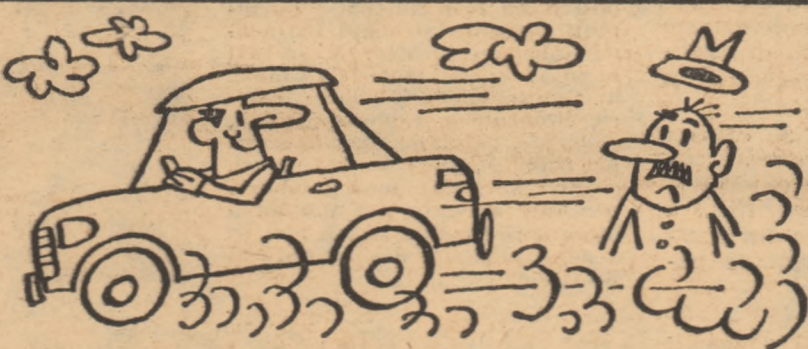
Iar te prinde anul, frățioare
De cînd în tine ți-ai jurat
Să-nchei la ADAS o asigurare
Se pare însă că iarăși ai uitat!

UNUI NEATENT

Un an întreg n-ai fost atent
la stopuri;
Ca prin minune ai scăpat.
De-ai să continui ai să
„zbori în ceruri”
Și nici măcar nu ești asigurat.

RĂLĂȘE

UNUI AUTOMOBILIST

Nu l-ai văzut? Ca vîntul a trecut,
Lăsînd în urmă virtejuri de omăt.
Nereușînd, ca prieteni, nici sănătate să-i urăm
Ar fi, de Anul Nou, mai nimerit
La ADAS să-l asigurăm.

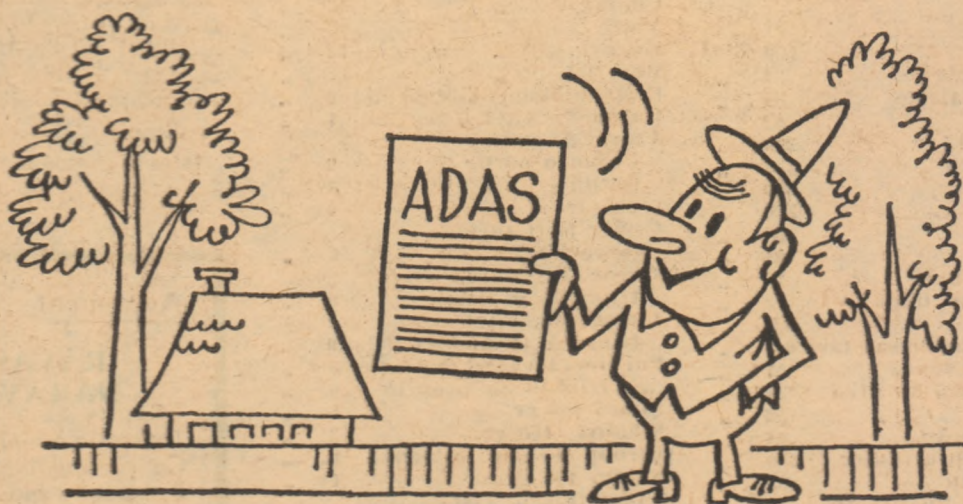
UNUI GOSPODAR

Te plîngi că nu ți-au mers chiar
toate după cum ai vrut.
Așa că, bade, fă-n anul care vine
cu tine o-nvoială:
Să-nchei neapărat la ADAS
o asigurare paușală.

UNUI VINĂTOR

La rațe și la găște poți să pleci,
Fără să-ți fie teamă, doar c-o pușcă
Un sfat însă: la urși să nu încerci
Fără-o asigurare de-accidente... c-altfel mușcă!

ASIGURAȚILOR ADAS

De anul care vine
Spor și sănătate și cele toate
Cei neasigurați să vă ureze,
Dar și exemplul vostru să-l urmeze.

CASA ARTELOR

Actuala piață 6 Martie din Sibiu a primit înfățișarea de astăzi în cursul secolului XV-XIX. Cele mai vechi clădiri cunoscute în această piață aparțineau sau erau folosite de meșterii sibieni pentru desfacerea mărfurilor.

Una din cele mai bine păstrate clădiri era Casa cojocarilor și blănarilor. Clădirea a fost ridicată prin mijlocul veacului al XV-lea din cărămidă, având două nivele. Spre deosebire de celelalte case de desfacere, Casa cojocarilor a fost construită în interiorul pieții, spre nord-vest.

Etajul clădirii a servit pentru magazii, iar în secolul al XVIII-lea pentru scurt timp (1765) a adăpostit teatrul. Aceasta a fost în Sibiu prima scenă cu sală, înainte jucându-se în aer liber sau în construcții improvizate din lemn.

În urma restaurărilor efectuate recent, clădirea a primit înfățișarea inițială în toată splendoarea goticului profan fiind înlăturate toate adăsurile care au intervenit în cursul secolului XVIII-XIX.

Inaugurată recent sub denumirea de Casa artelor, clădirea aflată deocamdată în reparație adăpostește un centru expozițional permanent adecvat organizării de mari expoziții naționale și internaționale.

INTERZICEREA RİSULUI

Risul a avut totdeauna adepți, dar și adversari. În secolul al treilea, Clement Alexandru scria discipolului său Origene: „a rîde sau a face pe alții să rîdă nu e creștinește”. Un edict din Cartagina susținea același lucru, iar primele legi monahale opreau risul în general. Se spune că filozoful Caton n-a ris niciodată, împăratul Caligula — la moartea sorei sale Drussila — a interzis supușilor săi să rîdă, sub pedeapsa cu moartea, iar Cromwell a interzis englezilor să rîdă duminică.

PUNCTE... ALIMENTARE

Publicăm ultima parte a listei (vezi nr. 46 și 48)

Cîte 225 gr.

Arpacaș	160	pct.
Griș cu lapte	34	"
Măcaroane fierte	37	"
Orez fiert	42	"
Piine neagră	250	"
Intermediară	236	"
Secară	250	"
Franzelă	220	"
Pesmet	65	"
Făină	84	"
Drojdie de bere 5 gr.	15	"
Zahăr tos (o lingură)	12	"
1 Ou crud	0,5	"
1 Ou fiert moale sau tare	0,5	"
Ochiuri cu șuncă	1	"
Lapte de vacă un litru	24	"
" bătut	52	"
" de capră	44	"
" condensat dulce	680	"
taurt 1 litru	52	"
Smintină o lingură	1	"
Brînză de vaci 100 gr.	3	"
Unt 225 gr.	1	"
Grăsimi vegetale (225 gr)	0	"
Grăsimi de porc	0	"
Ulei	0	"
Sifon	0	"
Cafea fără zahăr	0	"
Ceai	0	"
Vin roșu 1 litru	4	"
" alb	4	"

Peștera Muierii de lângă Baia de Fier

LEGIFERAREA SĂRUTULUI

În „Corpus Juris”, marea colecție de legi a lui Justinian există o serie de legi cu titlul „dreptul sărutului”, care reglementau darurile de logodnă și restituirea lor familiei în cazul cînd unul dintre logodnici ar muri înainte de nuntă. Dacă darurile erau însoțite de o sărutare, la moartea logodnicului, jumătate din daruri rămîneau în posesia logodnicei. Acest avantaj era considerat de legiuitor ca o răsplată pentru daunele pricinuite „pur-

tății” fetei prin sărutarea bărbatului. Dacă fata primea fără împotrivire sărutările logodnicului, ea nu mai avea nici un drept de despăgubire. O lege asemănătoare a editat și împăratul Constantin din Roma. Deci, sărutarea era considerată ca o autentificare prealabilă a căsătoriei, era „nobilă arvună” pentru încheierea contractului. O femeie măritată pierdea toată averea în folosul soțului, dacă se lăsa sărutată de alt bărbat. Cu timpul, sărutările au fost „valorificate” altfel. În unele țări se obișnuia să se facă chete publice punînd anumite actrițe să vîndă săruturi.

I. GRIGORESCU

FELURITE

• Astăzi se cunosc peste 10 000 de soiuri de mere. Acest fruct a ajuns în Europa din Asia Centrală.

• „Monarhul” — una din cele mai frumoase specii de fluturi din lume, conține otrăvă în cantitate suficientă pentru a omori un șoarece.

• Magma de sub scoarța pămîntului conține de o mie de ori mai multă apă decît bazinele oceanice. Vulcanii aruncă 400—500 tone de apă din subsol.

• Statisticile susțin că un copil de patru ani rostește zilnic circa 12 mii de cuvinte și pune 920 de întrebări. Nu s-a socotit încă și la cîte din aceste întrebări pot răspunde părinții.

• În Anglia s-a construit un tractor pe pernă de aer. El se deplasează la 12 cm deasupra solului cu o viteză de 60 km pe oră. Va fi întrebuințat

la împrăștierea insecticidelor, a îngrășămintelor lichide și a stimulatorilor pentru creșterea plantelor.

CELE MAI VECHI INSTRUMENTE MUZICALE

Cele mai vechi instrumente muzicale folosite de poporul nostru au fost fluierul, buciul, cimpoiul și naiul. Documentele din secolele XV-XVIII menționează: alăute și lăute, buciune, canoane, cobuze, ceterre, chimbale și țimbale, chingii, cimpoaic, fluier, geamparale, nagarale, nădari ori neturi, psaltiri, surle, timpene, tambure, trîmbițe, muscaturi. Tambalul a început să fie folosit mai ales în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea.

Atlas GEOGRAFIC

Urișa întindere albastră a Pacificului este presărată de mii și mii de insule. Una dintre ele este și atolul Nauru, cu o suprafață de numai 21 km pătrați și o populație de 6 000 locuitori, situat în Micronezia, la circa 2 600 km nord-est de Australia și la 48 km sud de ecuator.

Istoria străveche a micilor insule de corali e învăluită în

Au apărut

RĂVASE... NĂRĂVAȘE

Toți să ia aminte
Că răvașul meu,
Bun pentru plăcinte,
Costă doar...

1 leu

Le puteți găsi la toate centrele de difuzare a presei, la tutungerii și la unitățile cooperăției de consum.

JEAN GABIN

Cu Jean Gabin se întîmplă un fenomen rar în zbulcumată istorie a vedetelor filmului. El nu este actorul care a dominat ecranul francez în cutare perioadă. Ci, după vreo șase ani de la debutul său pe ecran, s-a instalat în fruntea preferințelor marelui public și a rămas acolo de zeci de ani, indiferent că cei care l-au însoțit în clasamente s-au numit Louis Jouvet, Charles Vanel, Gerard Philippe, Jean Paul Belmondo sau Alain Delon. Un astfel de lucru nu s-a mai întîmplat decît prietenului său de-o viață, Fernandel sau, printre actrițe, fostei sale soții și partenerere, fermecătoarea Michelle Morgan.

Jean Gabin (pe adevăratul său nume Alexis Moncorge) s-a născut la Mériel, la 17 mai 1904, ca fiu al unui popular comic de music-hall. Contrar dorințelor părinților de a deveni actor, el ar fi vrut să se facă mecanic de locomotivă (avea să fie mai tîrziu, dar în filmul lui Renoir — Bestia umană). Devine pe rînd muncitor necalificat, ajutor betonist, magaziner. La insistențele tatălui său acceptă, mai mult în glumă, un rol la Folies Bergères. Mai în glumă, mai în serios, mirajul scenei îl cuprinde. Devine actor de operetă și șansonetist. Cinematograful e cel care îl cucerește definitiv și îi conferă o celebritate mondială.

CINEMATOGRAFICĂ

Din filmografia sa: debut în 1928 în scheciul Leii. Primul film de lung metraj — 1930 — Fiecare cu norocul lui (o operetă, unul din primele filme sonore). Primul film „mare” — 1936 — La Bandera (Drapelul), regia Julien Duvivier, unde joacă rolul unui tinăr ofițer din legiunea străină. Urmează în cîteva ani o serie de capodopere, din care cităm: 1936 — Frumoașa echipă (Duvivier), 1937 — Huzia cea mare (Renoir), Pîpe le Moko (Duvivier), 1938 — Suflète în ceață (Carné), 1939 — Noaptea amîntoșilor (Carné). Apoi, impostorul (1944 — Duvivier), Un minut de adevăr (1952 — Delannoy), Oameni fără importanță (1956 — Verneuil), Mizerabili (1958 — Le Chanois), Marile familii (1959 — de la Patelliere), Domnul (1964 — Le Chanois), Ultimul tîm văzut de noi — Pasa (1967). Ultimul film turnat — Tîmbarul (1968).

În 40 de ani de cinema, Jean Gabin a interpretat 88 de roluri. În prezent a înființat, împreună cu Fernandel, Casa de filme Cafer. Este căsătorit și are trei copii.

Această temerară alpinistă, japoneza Michiko Imai, în vîrstă de 27 ani, împreună cu cinci camarazi veniți, ca și ea din Japonia, au reușit o performanță pe care cei mai buni alpinisti din lume o credeau imposibilă: ei au escaladat, în plină vară, pe un itinerar direct, un drum ce urca spre fața nordică a Everestului. După 16 nopți și 15 zile, Michiko Imai a triumfat.

BILĂ ALBĂ

Este știut că resursele de vitalitate ale unei rubrici se alimentează și sînt motivate de calitate. Așa se explică și drumul lung pe care l-a străbătut emisiunea-concurs „La șase pași de o excursie”. Cunosc destui oameni maturi care se sculau duminică dimineața ca să urmărească atenți, captivați, răspunsurile la proba de literatură sau drumeție. Și chiar dacă pretindeau că urmăresc „doar așa...” tot se alegeau cu ceva.

Această emisiune maraton care a supraviețuit aproape trei ani și a antrenat 48 de echipe alcătuite din elevi dornici să-și dovedească setea de cultură, s-a încheiat cu victoria reprezentanților județului Dolj.

Pentru acest concurs ca și pentru alte emisiuni destinate copiilor și tineretului, televiziunea merită o... bilă albă.

A. CROITORU

P.S. Pînă acum ne obișnuisem ca unele emisiuni să înceapă după ora anunțată, emisiunea mai sus citată a făcut o excepție, începînd cu mult înainte de ceea ce stătea scris în Programul de radio.

S. LAZAR